

Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 23/2020)

София, 10 юни 2020 г.

Съдържание

1.	Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 04.06.2020 г.	3
1.1	Площи за реколтиране с основни есенни култури	3
1.2	Засети площи с царевица за зърно, маслодаен слънчоглед и тютюн.....	3
1.3	Площи и производство на зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди	4
1.4	Площи и производство на домати в оранжерии, краставици и зеле	5
1.5	Площи и производство от трайни насаждения	5
1.6	Площи и производство от етерично-маслени култури.....	6
2.	Външна търговия с основни земеделски култури	6
2.1	Зърнени и маслодайни култури	6
2.2	Плодове и зеленчуци	7
3.	Цени	7
3.1	Зърнени и маслодайни култури	7
3.2	Плодове и зеленчуци	8

Забележка: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“, Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 04.06.2020 г.

1.1 Площи за реколтиране с основни есенни култури

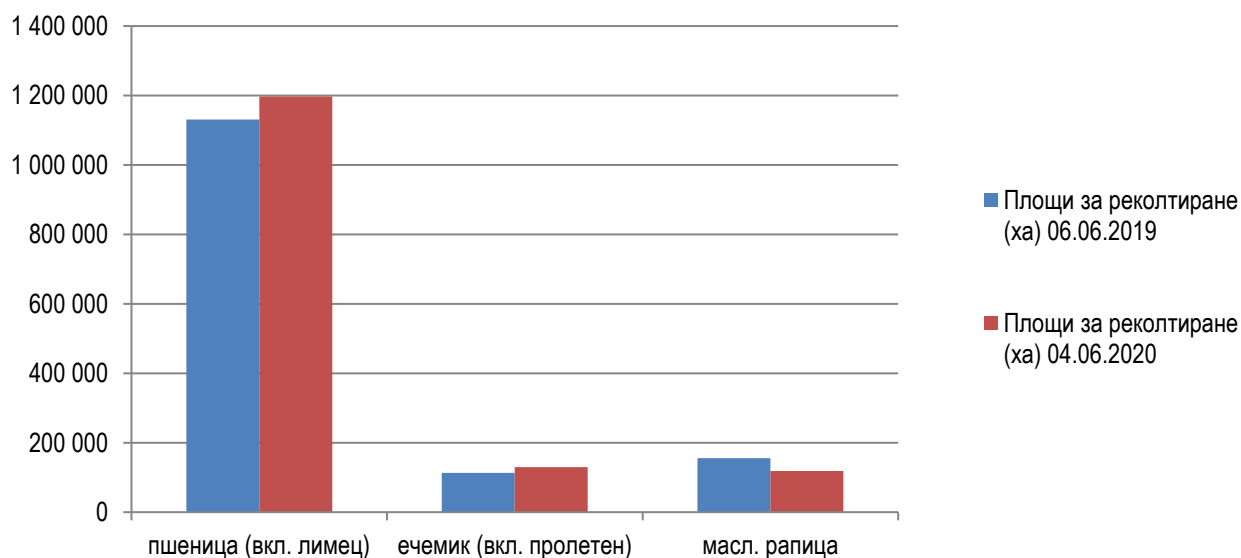
Към 4 юни 2020 г. площите за реколтиране с пшеница са с 5,8% повече спрямо отчетените по същото време на 2019 г., а тези с тритикале – със 7,3%. При площите с ръж и ечемик (вкл. и пролетен) се наблюдава по-чувствително увеличение на годишна база, съответно с 14,3% и 15,1%, докато тези с маслодайна рапица се свиват с 23,7%.

Площи за реколтиране с основни есенни култури към 04.06.2020 г., ха

	06.06.2019	04.06.2020	Изменение на годишна база, %
пшеница	1 130 594	1 196 692	5,8%
ечемик (зимен и пролетен)	112 945	130 050	15,1%
маслодайна рапица	155 253	118 388	-23,7%
ръж	5 956	6 810	14,3%
тритикале	13 696	14 701	7,3%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ИСАК, обработени от МЗХГ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Площи за реколтиране при основни есенни култури (вкл. пролетен ечемик) към 04.06.2020 г., сравнено със същия период на 2019 г.

1.2 Засети площи с царевица за зърно, маслодаен слънчоглед и тютюн

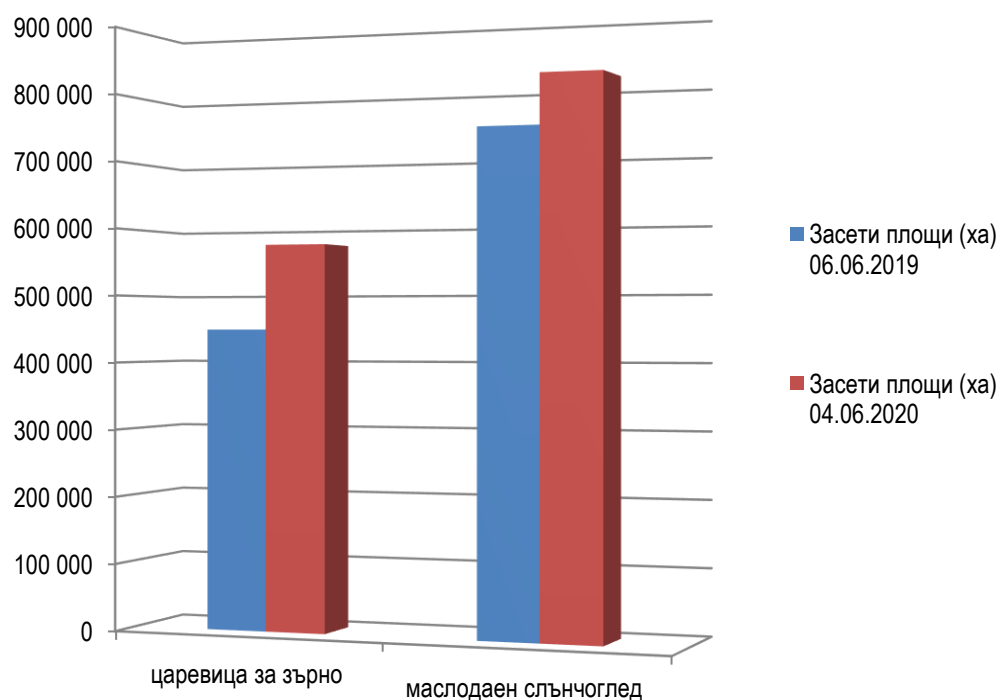
Отчетените към момента засети площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно са респективно с 10,2% и 28,1% над нивата отпреди една година, докато на този етап отчетените засадени площи с трите типа тютюн - „Вирджиния“, „Бърлей“ и „Ориенталски“ са с между 6% и 13% по-малко на годишна база.

**Засети площи с царевица за зърно, маслодаен слънчоглед и тютюн
към 04.06.2020 г., ха**

	06.06.2019	04.06.2020	Изменение на годишна база, %
маслодаен слънчоглед	742 249	817 935	10,2%
царевица за зърно	449 103	575 092	28,1%
тютюн Виржиния	1 294	1 216	-6,0%
тютюн Бърлей	356	319	-10,4%
тютюн Ориенталски	2 840	2 472	-13,0%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ИСАК, обработени от МЗХГ

**Засети площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 04.06.2020 г.,
сравнено със същия период на 2019 г.**

1.3 Площи и производство на зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди

По последни данни, засадените площи с пипер на открито, дини и пъпеши надхвърлят миналогодишните нива с между 13,6% и 51,3%. На този етап при картофите, доматиите и ягодите на открито се наблюдава с между 6,7% и 34,7% изоставане на площите на годишна база.

Продължава прибирането на реколта от ранни картофи, като се отчита значителен ръст на добитите количества в сравнение със същия период на предходната година, дължащ

се на по-големия размер реколтирани площи до момента. Същевременно, на този етап производството на ягоди е с около 30% по-малко, вследствие на по-бавния темп на прибиране на реколтата.

Площи и производство на зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди към 04.06.2020 г.

	04.06.2020			Изменение на годишна база, %		
	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)
картофи	9 252	723	14 984	-6,7%	96,1%	364,0%
домати на открито	2 752	-	-	-12,3%	*	*
пипер на открито	2 578	-	-	13,6%	*	*
дини	4 542	-	-	39,2%	*	*
пъпеши	2 483	-	-	51,3%	*	*
ягоди на открито	697	612	3 493	-34,7%	-13,5%	-29,6%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ИСАК, обработени от МЗХГ

* Няма данни към същия период на 2019 г.

1.4 Площи и производство на домати в оранжерии, краставици и зеле

Към 4 юни са прибрани 3 160 тона оранжерийни домати, 10 769 тона оранжерийни краставици и 834 тона зеле. На открити площи са засадени 870 ха с краставици, в това число и корнишони.

Площи и производство на оранжерийни домати, краставици (от открити площи и оранжерии) и зеле към 04.06.2020 г.

	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)
домати в оранжерии	445	139	3 160
краставици в оранжерии	273	183	10 769
краставици на открити площи*	870	-	-
зеле	1 294	33	834

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ИСАК

Забележка: За културите оранжерийни домати, краставици и зеле не може да се изчисли изменение на годишна база, тъй като те са включени в оперативното наблюдение от 2020 г.

* вкл. и корнишони

1.5 Площи и производство от трайни насаждения

Към началото на м. юни 2020 г. са реколтирани с 2,1% повече площи с череша спрямо същия период на предходната година, а производството за периода изпреварва миналогодишното с 10,7% .

Реколтирането на площите с вишни и малини е в начален етап, като до момента са добити съответно 4 тона и 5 тона.

Площи и продукция от трайни насаждения към 04.06.2020 г., ха

	04.06.2020			Изменение на годишна база, %	
	Засадени площи (вкл. млади, неплододаващи) (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)
череша	10 731	1 792	6 337	2,1%	10,7%
вишни	1 585	10	4	171,4%	-75,0%
малини	1 937	7	5	-46,2%	-86,8%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ИСАК, обработени от МЗХГ

1.6 Площи и производство от етерично-маслени култури

Към 04.06.2020 г. са реколтирани 4 775 ха с маслодайна роза, като производството на розов цвят възлиза на 10 623 тона, с 3,3% повече спрямо година по-рано.

Площи и производство от етерично-маслени култури към 04.06.2020 г., ха

	04.06.2020			Изменение на годишна база, %
	Засадени площи	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Производство (тона)
маслодайна роза	4 777	4 775	10 623	3,3%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ИСАК, обработени от МЗХГ

2. Външна търговия с основни земеделски култури

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

През изтеклата седмица през Пристанище Варна¹ не са преминавали товари с пшеница, ечемик и рапица за експорт. Общо изнесеното количество пшеница през порта от началото на м. юли 2019 г. до 7 юни 2020 г. е с 6,7% под отчетеното за същия период на миналия сезон, докато това на ечемик и рапица е респективно със 181,7% и 7,3% повече.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	01.07.2018 – 07.06.2019	01.07.2019 – 07.06.2020	Изменение на годишна база
пшеница	1 387 147	1 293 528	-6,7%
ечемик	32 282	90 942	181,7%
рапица	120 053	128 793	7,3%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевича и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

Досега не е регистриран износ на пшеница, ечемик и рапица през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

Основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

Общият износ на царевица през Пристанище Варна от началото на м. септември 2019 г. до момента (включващ 16,8 хил. тона за последната седмица) изостава с 1,2% на годишна база. Експортът на слънчоглед през порта се свива с 39,2%, като през последната седмица не са преминавали товари.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	03.09.2018 – 07.06.2019	03.09.2019 – 07.06.2020	Изменение на годишна база
царевица	529 475	522 911	-1,2%
слънчоглед	117 609	71 470	-39,2%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Към момента не е отчетен износ на царевица и слънчоглед – реколта `2019 от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

От началото на месец юли 2019 г. до 7 юни 2020 г. е реализиран минимален внос на пшеница през Пристанище Варна - 3,1 хил. тона. Все още няма данни за осъществен импорт на ечемик, рапица, царевица и слънчоглед през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 20/2020, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за месец март 2020 г.

2.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 20/2020, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

3. Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 3 юни 2020 г. средните изкупни цени на пшеницата и слънчогледа се понижават в рамките на 0,3% - 0,9% на седмична база, докато при царевицата се отчита известно повишение - с 2,5%. Единствено цената на ечемика остава без промяна.

**Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 03.06.2020 г.,
лв./тон без ДДС**

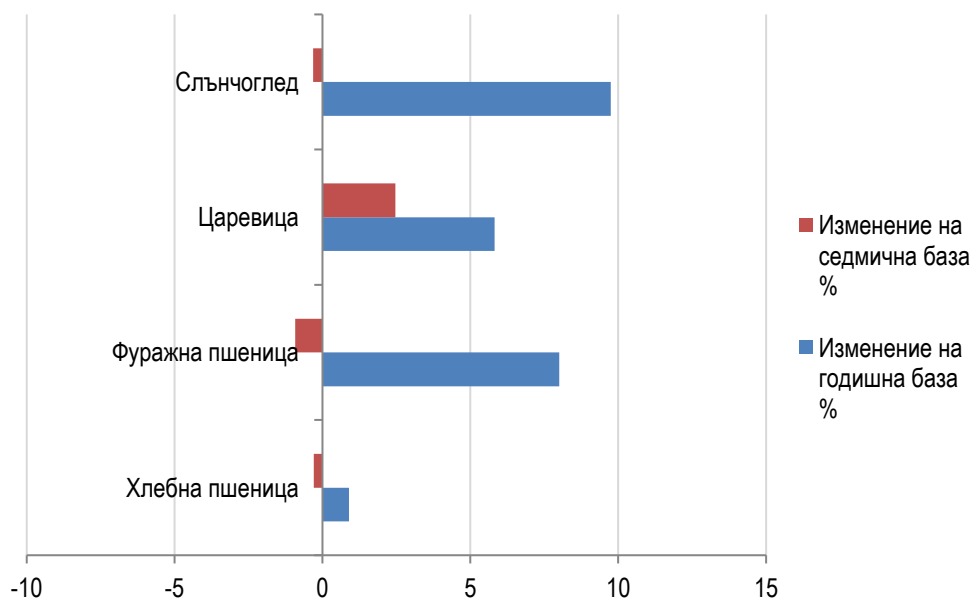
	05.06.2019	27.05.2020	03.06.2020	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
хлебна пшеница	336	340	339	0,9	-0,3
фуражна пшеница	300	327	324	8,0	-0,9
ечемик	*	305	305	-	0,0
царевица	275	284	291	5,8	2,5
слънчоглед	585	644	642	9,7	-0,3
рапица	*	*	*	-	-

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ

* Няма данни

Средно за страната, изкупните цени на пшеницата, царевицата и слънчогледа са с между 0,9% и 9,7% над нивото отпреди една година.

**Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към
03.06.2020 г.**

3.2 Плодове и зеленчуци

Като цяло, в рамките на последната седмица се отчита понижение на цените на едро на основните плодове и зеленчуци, предлагани на тържищата по това време на годината. Поевтиняването е в границите от 4,9% до 23,8%, като то е по-съществено при вносните домати, зелето и пресните картофи и по-слабо изразено – при червения пипер, картофите от стара реколта и черешите. По-високи цени на едро през седмицата са регистрирани при оранжерийните краставици и домати, съответно с 3,1% и 7,7%. Цената на ябълките се запазва на нивото от предходната седмица.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 05.06.2020 г., лв./кг

	07.06.2019	29.05.2020	05.06.2020	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	1,39	0,88	0,83	-40,3	-5,7
картофи (пресни)	1,24	1,26	0,96	-22,6	-23,8
домати (оранжерийни)	1,76	2,07	2,23	26,7	7,7
домати (внос)	1,37	1,94	1,72	25,5	-11,3
краставици (оранжерийни)	1,22	2,29	2,36	93,4	3,1
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
пипер (червен, внос)	*	3,47	3,30	-	-4,9
зеле	0,48	0,68	0,57	18,8	-16,2
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	3,20	2,93	2,76	-13,8	-5,8
ябълки	0,98	1,94	1,94	98,0	0,0
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

Измененията на цените на годишна база са разнопосочни. Зелето, оранжерийните и вносните домати, оранжерийните краставици и ябълките са поскъпнали с между 18,8% и 98%, а черешите и картофите (пресни и от стара реколта) се търгуват с между 13,8% и 40,3% по-евтино, отколкото по същото време на миналата година.

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 05.06.2020 г.

